

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ifølge § 15 i Lov om Biografteatervæsenets Ordning af 17. Marts 1922 skal Forslag til Revision af Loven forelægges Rigsdagen i Samlingen 1927—28.

Denne Revisionsbestemmelse blev indsat, fordi Loven omhandler Forhold, hvorom der ikke tidligere havde været lovgivet her i Landet, og som man var enig om at tillægge stor Betydning, jfr. Folketingets Udvalgs Betænkning af 3. Februar 1922, Rigsdagstidende 1921—22, Till. B. Sp. 595—604. I nævnte Udvalgsbetænkning betegnes saaledes som Hovedformaalet for en Lovgivning om Biografteatervæsenet: at naa frem til, at der kun forevises Film, der kan virke forædlende og belærende paa Publikum, særlig paa den Ungdom, som udgør det store Flertal af dem, der søger Biografteatrene.

Loven af 1922 er en Lovfæstelse af det allerede tidligere paa Grundlag af Politivedtægter praktiserede Bevillingssystem, idet Biografteater ifølge Lovens §§ 1 og 3 kun kan drives i Henhold til Bevilling, meddelt for 3 Aar af Justitsministeren eller den, han dertil bemyndiger, og paa de i Bevillingen nærmere angivne Vilkaar. Saavel i Henhold til disse som i Henhold til selve Loven er Bevillingshaveren ved Driften af sit Teater i vidt Omfang undergivet Kontrol af og Forskrifter fra det offentlige. Ved Lovens Optagelse til Revision maa Spørgsmaalet, navnlig under Hensyn til den Kritik, der fra forskellig Side har været rejst mod Biografteatervæsenet her i Landet i Aarene siden Lovens Ikrafttræden, blive, om de Principper, hvorpaa Loven hviler, har virket fremmede for dens Hensigt, eller om en sundere Udvikling af Biografteaternæringen bedre vil kunne naas ad andre Veje.

I saa Henseende har der rejst sig Røster for, at Bevillingssystemet bør afskaffes, og fri Biografteaternæring indføres. I Modsætning til den nuværende Tilstand, hævdes det, vil fri Næring betyde rigere Udviklingsmuligheder for Filmen. Den vil virke fremmede paa det private Initiativ, medføre Opførelsen af større og smukkere Teatre, Højnelse af Filmens Kvalitet og stigende national Filmproduktion, idet Afsetningsmulighederne for danske Film vil blive forøget. Man har til Støtte for disse

Paastande henvist til Tilstandene i Sverige, hvor Biografteaternæringen er fri.

Spørgsmaalet om at forlade Bevillingssystemet og gaa over til fri Næring har været undergivet en indgaaende Overvejelse i Justitsministeriet, men Betænelighederne ved at gaa denne Vej er saa mange, at man har ment at maatte blive staaende ved den nugældende Ordning. Efter de Oplysninger, der foreligger for Ministeriet, kan det næppe antages, at fri Biografteaternæring her i Landet vil medføre saadanne Fordele, som ovenfor angivet, og i hvert Fald vil dette kun kunne ske paa Bekostning af betydelige samfundsmæssige Interesser.

Fri Næring kan vel antages straks at ville medføre en forøget Virksomhed i Filmbranchen, for saa vidt som Biografteatrenes Antal, der nu i Kraft af Bevillingssystemet er begrænset, vil blive forøget; thi Troen paa, at der paa en let Maade kan tjenes Formuer ved Biografteatre, lever endnu trods de vanskelige Tider. Den stærke Konkurrence og de dermed følgende økonomiske Vanskeligheder vil da let føre til en Sænkning af Filmens Standard og tvinge Biografteaterjerne til en usund Jagt efter Pikanteri- og Sensationsprogrammer.

Størstedelen af Ejerne af de mindre Teatre vil imidlertid have ingen eller kun ringe økonomisk Modstandskraft, og under den skarpe Konkurrence vil det formentlig kun være et Tidsspørgsmaal, naar udenlandsk Kapital erobrer Biografteatervirksomheden her i Landet, og Trustdannelser og store Kapitalsammenslutninger tvinger Ejerne af de mindre Biografteatre til at opgive deres Selvstændighed. I denne Retning er Udviklingen gaaet i Frankrig, hvor der er fri Næring. Flertallet af de franske Biografteatre kontrolleres saaledes allerede af amerikansk Kapital, og ca. 60 pCt. af samtlige foreviste Film er amerikanske trods Landets betydelige hjemlige Filmindustri.

Hvad Forholdene i Sverige angaar, maa det vel indrømmes, at den svenske Filmindustri og Biografteatervirksomhed indtager et højt Stade, og at dette i nogen Grad maa antages at staa i Forbindelse med den fri Næring paa dette Omraade. Fra svenske sagkyndiges Side hævdes det